

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta
Rigorózní práce na téma: Doby odpočinku
Autorka: Mgr. Hana Pazdiorová
Oponent: JUDr. Josef Rakovský

Oponentní posudek rigorózní práce

Volba tématu a cíl práce:

Podle záměru autorky vybrala si uvedené téma s ohledem na jeho aktuálnost a obtíže vynořující se problémy pramenící ze stále se měnící zákonné úpravy. Už z formulace úvodu je přitom patrné, že autorka si je vědoma nejen ryze juristických aspektů této problematiky, dotčené i mezinárodněprávními úpravami, kterými je ČR vázána, ale zejména ekonomického a společenského základu spočívajícího v přechodu státu k tržní ekonomice, pluralitě a demokracii. Oceňuji tento přístup včetně autorkou deklarované snahy pojmout práci výrazně prakticky. Stejně tak za sympatické považuji poznatek autorky o vlivu nejen judikatury tuzemské, ale zejména ESD. Shodně s autorkou proto hodnotím volbu tématu jako navýsost aktuální, potřebnou, a to nejen z hlediska zájmu teorie, ale zejména praxe.

Už na tomto místě považuji za vhodné konstatovat, že autorka se rozboru tohoto relativně úzkého, ale společensky významného, segmentu pracovně právní úpravy, zhostila navýsost úspěšným způsobem.

Metodologický přístup a struktura práce:

Autorka zvolila klasický způsob výstavby díla, počínající vymezením pojmu doby odpočinku (kap. 2), přestávkám na jídlo a oddech a přiměřené doby na oddech a jídlo (kap. 3) a nepřetržitého odpočinku mezi směnami, zahrnující i dny pracovního klidu, které zahrnují dny nepřetržitého odpočinku v týdny svátky (kap. 4.). V kapitole 5. pojednává o úpravě svátků, z důvodů dále uvedených považuji toto zařazení za velmi vhodné a cenné.

Těžiště práce pak spočívá ve výkladu pojmu dovolené (kap. 6). Jde o velmi podrobný, přehledný a instruktivní výklad, pro stručnost odkazují obsah práce.

Kapitola 7. je věnována vybraným odlišnostem v dobách odpočinku některých zaměstnanců v dopravě. Za cenné považuji přílohy 1 a 2 rigorózní práce, které přispívají k instruktivnosti a použitelnosti díla.

Rozvržení díla svědčí pro závěr, že autorka vychází z podrobné znalosti dané problematiky, s ohledem na vůdčí téma je práce rozvržena proporcionálně, je přehledná,

bohatě dokumentována odkazy nejen na tuzemskou a komunitární úpravu, ale zejména na judikaturu jak tuzemskou, tak ESLP. To výrazně zvyšuje hodnotu práce i pro právní praxi.

Hodnocení samostatnosti závěrů a přínosů práce:

Autorka dostala proklamovanému záměru zpracovat zvolenou problematiku povýtce z praktického hlediska, přitom však prokazuje velmi vysokou úroveň znalostí, z níž práce vychází. Je zřejmé, že s v této problematice velmi dobře orientuje, prakticky u každého dílčího problému uvádí své vlastní názory. Příkladem odkazují na str. 13, 19, 28, 33, 39, 43, 45 (část 6.3.2.3.) 48, 52, 57, za trefné považují závěry na str. 62, zcela vlastní pak na str. 63, 71). To svědčí o schopnosti syntetického zpracování zkoumané problematiky a vysoké úrovni stylizačních schopností autorky.

Hlavní přínos práce spatřuji v podrobnosti výkladu, detailnosti návaznosti na pozitivně právní úpravu a tedy velmi vysokou míru návodnosti při orientaci v této problematice, která je na jednu stranu živá a citlivě vnímána oběma stranami pracovně právního vztahu, na druhé straně obtížně uchopitelná s ohledem na legislativní vývoj.

K tomu patří vrátit se k hodnocení o výstižnosti vlastních závěrů autorky, tentokrát konkrétně k problematice čerpání hromadné dovolené (viz str. 661 – 63). Oceňuji, že autorka zůstává stát pevnýma nohama na zemi, při rozebírání různých aspektů, které tato otázka vyvolává. Za cenné považují reflexi na sociálně ekonomické aspekty při úvaze o vhodnosti celozávodní dovolené v různých sektorech zejména služeb. Sympatická je pro mě (z hlediska jazykových preferencí a znalostí) zmínka o jakési automatismu, či spíše síle tradice, vztahující se k čerpání celozávodní dovolené v Itálii a poznatek, že tomuto pracovnímu útlumu se následně podřizují i firmy z okolních států, ČR nevyjímaje. Každý (třeba jako turista), kdo zažil období „ferragosta“ v Itálii jistě přisvědčí, že autorka skutečně nezůstala jen ve stojatých vodách tuzemského rybníku. Stejně tak do této části hodnocení přiřazuji velmi cenný výklad obsažený v podkapitole 5.2. Svátky, jmenovitě na str. 27 – 29. Uvědomění si sociologických aspektů, které na úrovni legislativního procesu prakticky vylučují možnost širšího stanovení okruhu svátků s typicky katologickou etiologií mě přivádí k závěru o velmi slušném přesahu uvažování autorky z rovin ryze právní do roviny politologie a sociologie. To je jistě sympatický rys uvažování moderního odborníka v oboru práva, který nezůstává uzavřen v rámci ryze juristického pohledu na věc.

I když o tom bude ještě učiněna zmínka, práce je významně podepřena hojností odkazů a citátů na relevantní judikaturu, zejména Nejvyššího soudu ČR. To zvyšuje přesvědčivost výkladu a její použitelnost i pro právní praxi.

Stejně tak oceňuji vhodně přiřazenou kapitolu 7 týkající se doby odpočinku zaměstnanců v dopravě. Pokud je mi známo, tak úzký výsek pracovněprávní problematiky dosud na zdejší fakultě na úrovni rigorózní práce zpracován nebyl. K závěrům zde uvedeným rovněž nelze nic kontrárního dodat.

Použité zdroje:

Práce je bohatě dokumentována nejen v úvahu přicházející dostupnou literaturou, včetně časopisecké produkce, ale zejména relevantní judikaturou obecných soudů, Ústavního soud a ESLP. Autorka se nevyhýbá ani citacím z dostupných webových zdrojů, časové údaje o nich svědčí o déletrvajícím zájmu o danou problematiku. Je zde vůbec patrna pečlivost při shromáždění vhodných odkazů, které jsou řazeny v souladu s normou pro zpracování rigorózní práce.

Formální kritéria:

Práce svou strukturou a úpravou odpovídá podmínkám kladeným na práci tohoto druhu. Styl výkladu je přehledný, čtivý a srozumitelný. Svědčí o schopnosti systematického zpracování obsáhlých podkladů, formulování správných závěrů a zřejmě hlubokém zájmu o zvolenou problematiku.

Hodnocení:

Předložené dílo splňuje v plném rozsahu zadání rigorózní práce jak po stránce obsahové, tak po stránce formální z hlediska vnitřní struktury a dílčích závěrů. Odpovídá tak požadavkům kladeným na rigorózní práci.

Rigorózní práci autorky Mgr. Hany Pazdiorové hodnotím proto jako velmi kvalitní dílo, které výběrem tématu, strukturou, obsahem i závěry dokumentuje vysokou úroveň znalostí autorky, její schopnost teoretického ztvárnění zkoumaných otázek i přiléhavosti řešení, která nabízí. Práce neobsahuje tvrzení, s nimiž by nebylo možno souhlasit a je přínosná i pro právní praxi.

Doporučuji proto tuto rigorózní práci k přijetí a obhajobě .

V Brně dne 25. července 2011

JUDr. Josef Rakovský

